

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 29/08-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Juraja Horvátha o sťažnosti spoločnosti G., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. T. K., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti G., a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004 p o r u š e n é b o l o .

2. Spoločnosti G., a. s., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Spoločnosti G., a. s., p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 4 759 Sk (slovom štyritisíc sedemstopäťdesiatdeväť slovenských korún), ktorú je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť na účet jej advokáta Mgr. T. K., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 24. januára 2008 č. k. II. ÚS 29/08-17 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť spoločnosti G., a. s., B. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004.

Zo s'ťažnosti, z jej príloh a zo spisu okresného súdu sp. zn. 38 Cb 220/2004 vyplýva, že s'ťažovateľka (v tom čase pod obchodným menom G., k. s., B.) sa podaním z 19. júna 2004 doručeným okresnému súdu 29. júna 2004 domáhala vydania platobného rozkazu proti odporcovi V. F., K. (ďalej len „odporca“), ktorým by okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť s'ťažovateľke sumu 36 000 Sk s príslušenstvom. Okresný súd 22. júla 2004 návrhu s'ťažovateľky vyhovel a vydal platobný rozkaz pod č. k. 33 Rob 478/2004-13.

Okresný súd uznesením č. k. 33 Rob 478/2004-19, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 2004, zrušil platobný rozkaz z dôvodu, že sa ho nepodarilo doručiť odporcovi. Následne bola 16. novembra 2004 predmetná vec prevedená do registra „Cb“, kde jej bola pridelená sp. zn. 38 Cb 220/2004. Podľa názoru sťažovateľky je okresný súd v tejto veci nečinný a v konaní spôsobuje prieťahy, čím dochádza k porušeniu jej základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti taktiež vyplýva, že sťažovateľka podala 8. marca 2006 a 26. februára 2007 sťažnosť na prieťahy v konaní (podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), ktoré: *„Súd vybavil (...) oznámením, že sťažnosť pokladá za dôvodnú. V oznámení zo dňa 29. 03. 2007 (...) uviedol, že vo veci bolo vykonaných niekoľko úkonov súvisiacich s prípravou pojednávania, napriek tomu však v konaní vznikli prieťahy.“*

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Košice II v konaní sp. zn. 38 Cb/220/2004 porušil základné právo spoločnosti G., a. s., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd a ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice II, aby vo veci sp. zn. 38 Cb/220/2004 konal.“

Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň sťažovateľovi priznáva 70.000,- Sk ako primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť v lehote do dvoch mesiacov na účet právneho zástupcu sťažovateľa a trovy právneho zastúpenia 4.759,- Sk, spočívajúce v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. v dvoch úkonoch právnej služby po 2.201,50 Sk s DPH a dvoch režijných paušáloch po 178,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť v rovnakej lehote na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. 1 Spr V 64/2008 zo 4. februára 2008

a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 25. februára 2008.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných vo veci uviedol:

„Dňa 7. 3. 2007 podal sťažovateľ predsedovi Okresného súdu Košice II sťažnosť na prietahy v konaní. Predseda okresného súdu listom zo dňa 29. 3. 2007 sp. zn. Spr. 57/2007 upovedomil sťažovateľa podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, že jeho sťažnosť na prietahy v konaní je dôvodná a v konaní vznikli prietahy s tým, že tieto sú sčasti objektívnej povahy a vyplývajú z nadmernej zaťaženia tunajšieho súdu vo všetkých súdnych agendách, vrátane obchodnej sporovej agendy, ako aj z opakovanej dlhodobejšej práceneschopnosti sudcu, ktorému bola vec pridelená. (...)

Pri posúdení, či došlo k prietahom v konaní, poukazujeme predovšetkým na obsah odpovede na sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej okrem iného konštatujeme, že v konaní došlo k prietahom v období do dátumu vybavenia žiadosti. V ďalšom máme za to, že jednotlivé úkony súdu boli realizované tak, aby boli zabezpečené práva účastníkov, vrátane práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že prevádzkové podmienky Okresného súdu Košice II majú za následok, že jednotlivé úkony súdu boli vykonávané v lehotách zodpovedajúcich uvedenému stavu, pričom rozhodnutím vo veci samej, rozsudkom zo dňa 14. 1. 2008, boli prietahy v konaní odstránené a bol odstránený aj stav právnej neistoty sťažovateľa. Na základe uvedeného navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnej sťažnosti nevyhovел.

Podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania vo veci.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

„Sťažovateľ trvá na skutkových okolnostiach a právnych odôvodneniach sťažnosti zo dňa 18. 09. 2007, nakoľko má za to, že všetky relevantné skutočnosti boli obsahom predmetnej sťažnosti.

Zároveň Vám oznamujem, že (...) súhlasím s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či označeným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004:

- 29. jún 2004 – sťažovateľka podala návrh na začatie konania proti odporcovi o zaplatenie 36 000 Sk s príslušenstvom, v ktorom navrhla vydať platobný rozkaz, ktorým by okresný súd zaviazal odporcu zaplatiť požadovanú sumu sťažovateľke,
- 22. júl 2004 – okresný súd vydal platobný rozkaz, ktorý sa nepodarilo doručiť odporcovi,
- 3. september 2004 – okresný súd zisťoval adresu pobytu odporcu na Registri obyvateľov Slovenskej republiky v B. (ďalej len „register obyvateľov“),
- 20. september 2004 – register obyvateľov zaslal okresnému súdu potvrdenie o trvalom pobyte odporcu (adresa bola nezmenená, t. j. okresnému súdu už bola známa),

- 11. október 2004 – okresný súd uznesením č. k. 33 Rob 478/2004-19, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 2004, zrušil platobný rozkaz č. k. 33 Rob 478/2004-13 z 22. júla 2004,
- 16. november 2004 – spis bol prevedený do registra „Cb“ a bola mu pridelená sp. zn. 38 Cb 220/2004,
- 7. január 2005 – okresný súd uznesením uložil účastníkom konania vyjadriť sa k veci v lehote 30 dní,
- 17. január 2005 – okresnému súdu bola vrátená zásielka adresovaná odporcovi s poznámkou pošty „adresát neznámy“,
- 19. január 2005 – právny zástupca sťažovateľky súhlasil s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania,
- 26. január 2005 – okresný súd žiadal Okresný úrad K., odbor živnostenský (ďalej len „okresný úrad“) o zaslanie výpisu zo živnostenského registra odporcu,
- 15. február 2005 – okresný úrad zaslal okresnému súdu výpis zo živnostenského registra odporcu,
- 25. júl 2005 – okresný súd žiadal Okresný súd Bratislava I o výpis z obchodného registra sťažovateľky,
- 27. júl 2005 – právny zástupca sťažovateľky žiadal okresný súd o doručenie rozsudku vo veci, prípadne o podanie informácie o stave konania,
- 5. august 2005 – okresnému súdu bol doručený výpis z obchodného registra sťažovateľky z Okresného súdu Bratislava I,
- 31. júl 2006 – právny zástupca sťažovateľky požiadal o pripustenie zmeny účastníka konania na strane navrhovateľa tak, že spoločnosť G., k. s., B., vystúpi z konania a na jej miesto vstúpi sťažovateľka (na základe zmluvy o predaji z 29. marca 2006),
- 11. august 2006 – okresný súd vyžiadal od Okresného súdu Bratislava I výpis z obchodného registra sťažovateľky,
- 18. september 2006 – okresnému súdu bol doručený výpis z obchodného registra sťažovateľky spolu s uzneseniami, ktorými boli vykonané zmeny v obchodnom registri, a potvrdeniami o vykonaní zápisov,
- 26. február 2007 – právny zástupca sťažovateľky podal predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní okresného súdu (sp. zn. Spr 56/07),

- 2. apríl 2007 – okresný súd uznesením č. k. 38 Cb 220/2004-69, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. mája 2007, pripustil, „*aby z konania vystúpil navrhovateľ G., k. s., (...) a na jeho miesto do konania vstúpil G., a. s., (...)*“,
- 12. apríl 2007 – okresný súd žiadal register obyvateľov o oznámenie trvalého alebo prechodného pobytu odporcu,
- 25. jún 2007 – register obyvateľov oznámil okresnému súdu adresu trvalého pobytu odporcu – nezmenená okresnému súdu známa adresa,
- 16. august 2007 – okresný súd nariadil pojednávanie na 14. január 2008, zároveň predvolával účastníkov konania, poučil ich a uznesením uložil odporcovi písomne sa vyjadriť k návrhu sťažovateľky,
- 16. august 2007 – okresný súd žiadal Mestskú políciu v K. o doručenie zásielky odporcovi, prípadne o prešetrenie jeho súčasného pobytu,
- 16. august 2007 – okresný súd zisťoval na Mestskej evidencii obyvateľov v K. adresu trvalého alebo prechodného pobytu odporcu,
- 16. august 2007 – okresný súd požiadal register obyvateľov o oznámenie adresy pobytu odporcu,
- 16. august 2007 – okresný súd požiadal Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „generálne riaditeľstvo“) o oznámenie, či odporca je alebo nie je vo výkone väzby alebo trestu odňatia slobody,
- 4. september 2007 – okresnému súdu bola vrátená nedoručená zásielka s predvolaním a návrhom adresovaná odporcovi s poznámkou „*adresát je neznámy*“,
- 5. september 2007 – Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, odbor poriadkovej polície, oddelenie dokladov v K. oznámilo, že odporca je prihlásený na trvalý pobyt na adrese K.,
- 10. september 2007 – generálne riaditeľstvo oznámilo, že odporca nie je vo výkone väzby ani trestu odňatia slobody,
- 20. september 2007 – Mestská polícia v K. oznámila okresnému súdu, že odporca na adrese K., nebýva, podľa ich zistenia sa odporca údajne zdržiava v okolí obce Z., preto sa mu zásielku okresného súdu nepodarilo doručiť,
- 3. január 2008 – okresný súd uznesením č. k. 38 Cb 220/2004-75, ktoré nadobudlo právoplatnosť toho istého dňa, ustanovil H. V. – zamestnankyňu okresného súdu (ďalej len

„opatrovníčka odporcu“), za opatrovníka odporcovi na zastupovanie v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004,

- 9. január 2008 – okresný súd zabezpečil výpis obchodného registra sťažovateľky,
- 10. január 2008 – právny zástupca sťažovateľky podaním z 10. januára 2008 urobeným faxom označeným ako „*ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní*“ požiadal okresný súd, aby v záujme hospodárnosti konania s prihliadnutím na skutkový stav veci rozhodol o návrhu na základe predložených dôkazov bez osobnej účasti sporných strán, k čomu v súlade s ustanovením § 114 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku udelil súhlas,
- 11. január 2008 – opatrovníčka odporcu ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní nariadenom na 14. január 2008 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a zároveň súhlasila s rozhodnutím veci v neprítomnosti opatrovníka,
- 14. január 2008 – okresný súd pojednával v neprítomnosti účastníkov konania a vyhlásil rozsudok, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke 30 000 Sk s príslušenstvom, zmluvnú pokutu v sume 6 000 Sk a nahradiť sťažovateľke trovy konania,
- 15. január 2008 – okresnému súdu bolo doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky z 10. januára 2008 – „*Ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní*“, ktoré predtým doručoval faxom,
- 25. január 2008 – okresný súd doručoval rozsudok účastníkom konania.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004 o návrhu sťažovateľky na zaplatenie sumy 36 000 Sk s príslušenstvom došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že z právneho hľadiska vec nie je zložitá a ide o štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti prvostupňových súdov. Určitú skutkovú zložitú predstavovala nemožnosť doručovania relevantných písomností (návrhov, rozhodnutí) okresného súdu odporcovi z dôvodu, že tento sa na adrese trvalého bydliska nezdržoval a inú adresu na doručovanie písomností sa napriek aktívnej snahe okresného súdu nepodarilo zistiť. Túto okolnosť napokon okresný súd vyriešil ustanovením opatrovníka na zastupovanie odporcu v tomto konaní. Neúspešnosť doručovania však, vzhľadom na priebeh konania a frekvenciu vykonávania procesných úkonov okresného súdu, nemôže odôvodňovať dĺžku trvania preskúmaného konania.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania (v konaní pred okresným súdom v postavení navrhovateľky), ústavný súd v jej správaní nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by podstatným spôsobom prispeli k predĺženiu konania. Požiadavku na pripustenie zmeny účastníka konania na strane navrhovateľa rovnako nemožno podľa názoru ústavného súdu pripočítať na ťarchu sťažovateľky, pretože touto zmenou iba reagovala na aktuálny vývoj situácie.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a v tejto súvislosti konštatuje, že okresný súd v predmetnej veci nevykazoval relevantnú procesnú aktivitu od konca januára 2005 do začiatku apríla 2007, t. j. viac ako dva roky, keď sa jeho činnosť v tomto období obmedzila iba na vyžiadanie výpisu zo živnostenského registra odporcu (26. január 2005) a opakované vyžiadanie výpisu z obchodného registra sťažovateľky (25. júl 2005 a 11. august 2006). Túto dobu ústavný súd posúdil ako zbytočný priet'ah v konaní spôsobený okresným súdom.

V súvislosti s obranným tvrdením predsedu okresného súdu o príčinách vzniku priet'ahov v konaní, t. j. že tieto vyplývajú z nadmernej zaťažnosti okresného súdu, ako aj z opakovanej dlhodobej práceneschopnosti zákonného sudcu, ústavný súd poznamenáva, že problémy s personálnym obsadením všeobecného súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu nevyplýva prijatie účinných opatrení.

Vo vzťahu k námietke okresného súdu, že už došlo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky rozhodnutím vo veci samej, čo by malo viesť k „nevyhoveniu“ jej sťažnosti, ústavný súd podotýka, že pre posudzovanie a rozhodovanie o porušení základného práva alebo slobody je rozhodujúcim podanie sťažnosti ústavnému súdu v čase, keď namietané konanie ešte prebiehalo, a nie moment rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004 ako porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa zistenia ústavného súdu bolo konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 38 Cb 220/2004 skončené rozsudkom zo 14. januára 2008, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. februára 2008.

Pretože označené konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, neprichádzalo do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal žiadosťou sťažovateľky prikázať okresnému súdu v označenom konaní konať bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľka sa domáhala priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 70 000 Sk. Túto požiadavku právny zástupca sťažovateľky zdôvodnil takto: *„Navodením právnej neistoty zo strany súdu a ním zapríčineným porušením uvedených ústavných práv bol sťažovateľ obmedzený v rozvoji podnikateľských aktivít, nadobudnutí a udržiavaní si materiálnych a osobných zložiek podnikania (...). Zbytočnými prieťahmi zo strany súdu bol sťažovateľ obmedzovaný v nadobudnutí prostriedkov potrebných na uskutočňovanie jeho podnikateľskej činnosti, pričom obmedzovanie spočíva najmä v získavaní úverov, kde zdĺhavosť konania má nesporný vplyv na ekonomické a účtovné ukazovatele, ktoré podmieňujú ich získanie. V neposlednom rade sťažovateľ utrpel ujmu na dobrom mene - likvidite, ktorú požíva v relevantných ekonomických kruhoch.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľke aj finančné zadosťučinenie podľa

citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, najmä s prihliadnutím na neodôvodnenú nečinnosť okresného súdu považuje za primerané priznať v sume 30 000 Sk, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk.

S poukazom na výsledok konania pred ústavným súdom vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2007 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) v celkovej sume 6 296 Sk vrátane režijného paušálu bez DPH, pretože právny zástupca sťažovateľky nepredložil kópiu osvedčenia o registrácii na DPH. Podanie stanoviska právneho zástupcu sťažovateľky z 25. februára 2008 k vyjadreniu okresného súdu ústavný súd nevyhodnotil vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávneho aspektu) ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto sťažovateľke nárok na odmenu zaň nepriznal.

Ústavný súd vzhľadom na právny zástupcom sťažovateľky uplatnenú sumu 4 759 Sk priznal úhradu trov právneho zastúpenia v ním požadovanej sume tak, ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2008